

Dejstvo krivičnog dela na učinioca

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 12 | Nivo: Pravni fakultet

Dejstvo krivičnog dela na učinioca

U tumačenju indicijalnog metoda kao osnovnog metoda otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja krivičnih dela, određena pažnja posvećena je i indicijama koje se ne odnose neposredno na samu radnju izvršenja već i na određene okolnosti koje, po svojoj prirodi, obuhvataju i krivično delo i učinioca posmatrane kao jedinstvenu pojavu. Pojedine indicije, međutim, sistematizovane su i imenovane na taj način da se sadržinski delimično preklapaju. Takav je slučaj, na primer, sa neosnovanim bogaćenjem, sumnjivim ponašanjem i držanjem učinioca posle izvršenog krivičnog dela, posedovanjem određenih predmeta, gde se neki spoljašnji znaci (recimo, trošenje veće sume novca) mogu definisati kao zajednički imenitelji i ispoljiti u sličnim oblicima. Krivično delo, međutim, kao kompleksna interakcijska pojava, u svom kriminalističkom aspektu ispoljava se, pre svega, svojim delovanjem. Domeni tog dejstva manifestuju se kao faktičke promene u spoljašnjoj realnosti i intrapsihičkim procesima učesnika. Nesumnjivo je da izvršenje krivičnog dela kod samog učinioca izaziva određene promene koje se, sa stanovišta kriminalistike, pokazuju značajnim u otkrivanju, razjašnjavanju i dokazivanju krivičnog dela. Takve promene moguće je klasifikovati kao psihičko, fizičko i materijalno dejstvo dela na učinioca. Osim toga, postoje i promene koje su objektivne u tom smislu što nužno nastupaju samom pripremom ili izvršenjem krivičnog dela, te i one vrše povratno dejstvo na njegovog učinioca. Učenje o sistemima klasifikuje ih kao "idealno-materijalni podsistem" sa relacijama koje teku od učinioca ka krivičnom delu i obrnuto.

1. Psihički uticaj krivičnog dela na učinioca

Dinamički orijentisana forenzička psihologija poznaje različite tipologije učinilaca krivičnih dela koje uzimaju u obzir delovanje kriminalnog akta na njegovog vinovnika. Tako, kriminalce "paroksizmalnog tipa" karakteriše snažno osećanje krivice i potreba za ispaštanjem posle izvršenja krivičnog dela, dok kod tzv. pravih kriminalaca (psihopatskih ličnosti) takvih osećanja nema. Promene koje se mogu uočiti kod osumnjičenog redovno su od značaja za operativnu delatnost. Sumnjivo ponašanje i držanje i verbalni znaci ukazuju na krivicu. Učinilac često jasno ispoljava simptome straha i psihomotornog nemira koji su vidljivi ljudima iz okoline. Neki od tih znakova manifestuju se kao nagla promena prebivališta ili boravišta, nastojanje da se dođe do falsifikovanih ličnih dokumenata, pripremanje bekstva, usamljivanje i uzimanje većih količina alkohola ili stimulativnih sredstava. Pored toga, sumnjivo ponašanje ogleda se i u različitim "prinudnim radnjama ... gestikulaciji i mimici", izbegavanju susreta sa porodicom i prijateljima oštećenog i ponovnom dolasku na mesto izvršenja krivičnog dela. Učinilac neretko menja svoje navike, sklonosti i ponašanje. Zabeleženi su slučajevi da se nakon izvršenja kriminalac "transformiše" iz agresivne osobe u uzornog građanina, poklanja bliskim osobama predmete iz krivičnih dela, interesuje se i pozitivno izjašnjava o radu organa gonjenja. Kod primarnih delinkvenata češće se pojavljuju znaci depresije i "dekompenzacije": osumnjičeni je bezvoljan, ne jede, pati od nesanice, izbegava društvo i ne izlazi iz kuće.

Poseban aspekt predstavlja "simptomatska slika osumnjičenog" u kontaktu sa radnicima organa unutrašnjih poslova, i naročito tokom ispitivanja, odnosno vođenja informativnog razgovora, u obliku "fizičkih, psihičkih i audiovizuelnih manifestacija". Prilikom susreta sa radnicima policije učinilac beži ili, suprotno, ispoljava preteranu i bezrazložnu usrdnost, što predstavlja specifičnu indiciju izvršilaštva. U slučajevima kada se ne zna ni za samo postojanje krivičnog dela, ponašanje osumnjičenog može, svojom neuobičajenošću, skrenuti i usmeriti pažnju operativnih radnika.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com